239026 ـ آیا برای وارد شدن به اسلام، دانستن نام رسول الله صلی الله علیه وسلم شرط است؟

سوال

حکم کسی که قصد مسلمان شدن دارد و می‌داند یک فرستاده به سوی انسان‌ها آمده و به او ایمان آورده اما نامش را نمی‌داند چیست؟ آیا او وارد اسلام می‌شود یا باید اول نام پیامبر را بداند؟ و آیا دانستن کُنیه و یا اسم دیگری به جز محمد مانند احمد یا ماحی از وی پذیرفته می‌شود؟

پاسخ مفصل

الحمدلله.

اولا:

شخص وارد دایرۀ اسلام نمی‌شود مگر آنکه نخست شهادتین را ـ در صورت توان ـ به زبان آورد و به معنایش معترف باشد.
امام نووی ـ رحمه الله ـ می‌گوید:

اهل سنت از محدثان و فقها و متکلمین بر این متفق هستند که مومنی که حکم بر اهل قبله بودن او می‌شود و در آتش جاودان نخواهد بود، کسی است که با قلب خود اعتقادی قاطع و خالی از شک به دین اسلام داشته باشد و شهادتین را به زبان آورد، اما اگر تنها یکی از دو شهادت را بگوید اساسا از اهل قبله نخواهد بود، مگر آنکه به سبب مشکلی در زبانش نتواند آن را به زبان بیاورد، یا آنکه امکانش را نیابد مانند آنکه مرگش زودتر فرا رسد یا دیگر اسباب که در این صورت مومن خواهد بود (شرح نووی بر مسلم: ۱/ ۱۴۹).

شیخ بن باز ـ رحمه الله ـ می‌گوید:

شهادتین را باید حتما به زبان آورد، اما اگر توانایی گفتنش را داشت و نگفت وارد اسلام نشده تا وقتی که شهادتین را به زبان بیاورد و این اجماع علماست، سپس همراه با گفتن شهادتین باید به معنای شهادتین معتقد باشد و در این باره صادق باشد (مجموع فتاوی ابن باز: ۵/ ۳۴۰).

اما اگر نتوانست شهادتین را به زبان بیاورد، مانند شخص ناشنوا، در صورت توان آن را می‌نویسد یا از طریق اشاره، به شکلی که نشان دهندۀ درستی وارد شدن او به اسلام از روی رضایت و پذیرش باشد.

ثانیا: باید در شهادتش نام محمد ـ صلی الله علیه وسلم ـ را بیاورد و مانند آن دیگر نام‌های ایشان و همینطور کنیهٔ ایشان ـ صلی الله علیه وسلم ـ است، مانند محمد و احمد و ماحی و ابوالقاسم و مانند آن.

حلیمی ـ رحمه الله ـ می‌گوید:

«و اگر کافر بگوید: لا اله الا الله و احمد رسول الله، مانند آن است که گفته باشد محمد رسول الله و هر دو یکی است. الله عزوجل می‌فرماید:

وَمُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِن بَعْدِي اسْمُهُ أَحْمَدُ [صف: ۶]

(و بشارت دهنده به پیامبری هستم که بعد از من می‌آید و نام او احمد است)

زیرا مدلول هر دو لفظ یکی است و تفاوتی میان احمد و محمد نیست.

و اگر بگوید: ابوالقاسم رسول الله؛ به همین صورت است. و الله اعلم» (المنهاج في شعب الإيمان: ۱/ ۱۴۰).

ثالثا:

هرکس بداند که پیامبری هست که خداوند او را به سوی همهٔ انسان‌ها فرستاده و نامش را ندانست اما به او ایمان آورد و با زبان به آن شهادت داد مسلمان است، مانند آن که بگوید: به همان پیامبری ایمان آوردم که مسلمانان به او ایمان آورده‌اند. الله متعال سخن فرعون را در هنگام مرگ چنین نقل کرده است که:

آمَنتُ أَنَّهُ لا إِلَهَ إِلاَّ الَّذِي آمَنَتْ بِهِ بَنُو إِسْرَائِيلَ وَأَنَاْ مِنَ الْمُسْلِمِينَ [یونس: ۹۰]

(ایمان آوردم که هیچ معبودی نیست جز آنکه بنی اسرائیل به او ایمان آورده‌اند و من از مسلمانانم)

پس الله تعالی در پاسخش فرمود:

آلآنَ وَقَدْ عَصَيْتَ قَبْلُ وَكُنتَ مِنَ الْمُفْسِدِينَ [یونس: ۹۱]

(اکنون؟ در حالی که پیش از این نافرمانی می‌کردی و از تباهکاران بودی)

این آیه نشان می‌دهد که اگر این کلمه را پیش از غرق شدن گفته بود از او پذیرفته می‌شد.

بنابراین اگر کافری چیزی بگوید که دال بر وارد شدن او به اسلام باشد و به پیامبر ما محمد ـ صلی الله علیه وسلم ـ ایمان بیاورد از او پذیرفته می‌شود و حکم به اسلام او داده می‌شود، آنگاه پس از آن شهادتین را به طور کامل به او یاد می‌دهند.

بلکه اگر کافر به گفتن لا اله الا الله اکتفا کند حکم به اسلام او می‌شود و سپس شهادت دادن به پیامبری محمد ـ صلی الله علیه وسلم ـ نیز به او آموزش داده می‌شود و امر به گفتن آن می‌شود.

شیخ محمد بن عثیمین ـ رحمه الله ـ پس از ذکر برخی احادیث که در آن امر کافر به شهادتین آمده می‌گوید:

«این ادله و مانند آن دال بر این است که اسلام بدون شهادتین کامل نیست، اما نصوص دیگری هم هست دال بر اینکه برای مسلمان شدن، گفتن شهادت اول یعنی لا اله الا الله کافی است، از جمله حدیث اسامه ـ رضی الله عنه ـ و داستانش با مشرکی که اسامه [در جنگ] او را مغلوب کرد پس همین که دید کارش تمام است گفت: لا اله الا الله، اما اسامه او را کشت و این را به پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ گفت. پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ فرمود: آیا پس از آنکه لا اله الا الله گفت او را کشتی؟ گفت: بله. این را گفت تا جانش را حفظ کند. باز فرمود: آیا پس از آنکه گفت لا اله الا الله، او را کشتی؟ و آنقدر این را تکرار کرد که اسامه گفت: آرزو کردم که پیش از آن مسلمان نشده بودم؛ زیرا اگر آن روز اسلام آورده بود گناهان پیش از آن بخشیده می‌شد.

این نشان می‌دهد که مشرک با گفتن لا اله الا الله وارد اسلام شده و خونش معصوم است و همچنین به دلیل آنکه وقتی پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ در وقت وفات ابوطالب نزد او رفت به او می‌فرمود: ای عمو، بگو لا اله الا الله، سخنی که با آن برایت نزد الله دلیل آورم و شهادت دوم یعنی محمدا رسول الله را ذکر نفرمود.

بنابر ادله آنچه نزد من قوی‌تر است این است که اگر شخص شهادت به لا اله الا الله دهد به اسلام وارد می‌شود، سپس امر به شهادت دادن به محمدا رسول الله می‌شود» مختصر از الشرح الممتع (۱۴/ ۴۶۴ ـ ۴۶۶).

والله تعالی اعلم